

Ornstein Mór És Családja

Ez egy nagycsaládi kép, amelyen az anyai nagyszüleim és a család látható. Látszik, hogy ez profi fénykép. Ha ez egy tornácos ház, akkor Debrecenben, Pirka lakása előtt készült. A kép jobb oldalán ül a [z anyai] nagyapám, Ornstein Mór és nagyanyám, Grósz Hermina. Mellettük közvetlenül az édesanyám, Ornstein Margit, mellette a bal szélen végül a nagybátyámnak, Laci bácsinak, Ornstein [Orbán] Lászlónak a felesége, Csibi néni, tehát ő nem közvetlen rokon. Az ülő sorban vannak a gyerekek. Nagyapám előtt Lajkó bátyám, azaz Kádár Lajos, nagyanyám előtt Sanyi bátyám, azaz Kádár Sándor, anyám ölében én, és itt áll Laci bácsi fia, akit Andornak hívtak. Az álló sorban jobbról az Ornstein nagynénik és nagybácsi: Lajos bácsi, ez a legidősebb fiúgyerek, Pirka néni, anyám húga, Böske, szintén húga anyámnak, és Laci bácsi, ő meg az öccse volt anyámnak. Egyet lehet ezzel a képpel kapcsolatban megjegyezni. A két öreg, a nagyszülők, azok még időben meghaltak, természetes halállal. Böske, a férje és a gyereke német koncentrációs táborban pusztult el. A többiek túléltek. Német internálótáborban [= koncentrációs táborban] volt Lajos bácsi és Pirka. Laci bácsi és Csibi néni és az ő fiuk, Andor Budapesten, a gettóban vészték át az időket, közülünk, a három fiú közül, Lajkó Ukrajnában munkaszolgálatosként halt meg, én túléltem, de német koncentrációs lágerban, nagyrészt munkalágerben. Sanyi munkaszolgálatos volt, de túlélte, mert Vállajon vagy Csanáloson át vitték őket nyugatra, és ő ott megszökött.

A nagyapám tulajdonképpen debreceni volt, de nem Debrecenben lakott. Ő is és azt hiszem, már az ő apja is állandóan ilyen földbirtokokon intéző-, gazdatisztszerű munkát végzett. Mikor én ismertem, tehát az én gyerekkoromban vagy diákkoromban, már Debrecenben élt. Tulajdonképpen nem bent lakott a városban, hanem kint [a város külső területén]. A gyerekei többnyire bent laktak. Az apai [Kohn] nagyapám feleségül vette Ornstein Herminát. Az ő testvére volt Ornstein Mór, akinek volt egy lánya, Ornstein Margit, aki két évvel később született, mint apám. Idővel, minthogy az apai nagyanya és az anyai nagyapa testvérek voltak, szükségszerűen a családi kapcsolatok összehozták a család férfi és lány tagjait. Az apám meg az anyám, Margit, akik ilyen módon jogilag unokatestvérek voltak, egymásba szerettek, és házasság lett belőle. Vér szerinti rokonság nem

volt.

Az Ornstein házban még egy érdekes dolog van. A legidősebb fiú, Lajos apámmal egy évben, egy hónapban és egy napon született. Mind a ketten 1890. november tizenhetedikén. Ez az Ornstein fiú szintén a legidősebb fiú volt, és szintén úgy nevelték, hogy majd diplomás ember legyen, és mit ad Isten, ő is az orvosi pályát választotta, és aztán később, már Pesten jártak együtt egyetemre, együtt laktak, együtt diplomáztak. Furcsa véletlene a sorsnak.

Az anyai nagyanyámat Grósz Herminának hívták, egyszerű háztartásbeli volt. Sokat jártam hozzájuk, mert imádtam gyerekként az istállókat ott a tanyán. Amikor erdőirtás volt, együtt laktak az erdőben nagy földkunyhóban a munkásokkal, és a kunyhó közepén óriási kondérban főtt a slambuc, amit együtt ettünk, szóval ezek ilyen gyerekkori kalandok voltak. Ő megöregedett, aztán egyszer csak elaludt. Az egyik fiánál volt éppen Pesten, elaludt és meghalt.